

Zpráva o činnosti za rok 2023

Dětské centrum Plzeň, příspěvková organizace Zřizovatel statutární město Plzeň

Sídlo organizace : Na Chmelnicích 617/6 323 00 Plzeň
IČO 40526666

Posláním organizace je poskytovat **zdravotní služby a zaopatření** dětem zpravidla do 3 let věku, jejichž zdravotní stav vyžaduje poskytování zdravotní péče ve formě lůžkové péče. Zejména se jedná o děti, které jsou oběťmi domácího násilí či děti týrané, zanedbávané, zneužívané, děti zdravotně postižené (zákon č.372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, §43, 44, zdravotní služby a zaopatření poskytované v dětských domovech pro děti do tří let věku). *Oprávnění k poskytování zdravotních služeb* udělil Krajský úřad Plzeňského kraje pod č. j.: ZDR/1077/17) a následně pod č.j. PK-ZDR/2520/21.

Zařízení poskytuje i *sociálně-právní ochranu dětí dle pověření* Krajského úřadu Plzeňského kraje, č.j.: PK-SV/125/18 a následně PK-SV/3001/22.

Dětské centrum je lůžkové zdravotnické zařízení s nepřetržitým provozem. Zařízení realizuje svoji činnost na adrese Na Chmelnicích 6 (sídlo organizace) a v Partyzánské ulici 55. Celková kapacita zařízení byla v roce 2023 60 lůžek (38 lůžek DC na Chmelnicích, 22 lůžek DC Partyzánská), z toho 12 lůžek bylo určeno pro činnost Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc; 6 lůžek je určeno pro matky v rámci doprovodu dítěte. Rodinný domek v areálu Na Chmelnicích je využíván pro adaptační a edukační pobyt rodin, je zde i školící místnost pro potřeby zařízení.

Organizace je zapsána v obchodním rejstříku, vedeném Krajským soudem v Plzni oddíl Pr, vložka 583.

Od r. 2006 je součástí dětského centra (dále DC) **Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc „ŠNEČEK“**; zde je dětem poskytována **sociálně-právní ochrana**.

Pověření k výkonu sociálně-právní ochrany ve smyslu §48 zákona č.359/1999 Sb. obsahuje pomoc rodičům při řešení výchovných nebo jiných problémů souvisejících s péčí o dítě; zřizování a provoz zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc; uzavírání dohod o výkonu pěstounské péče; poskytování odborného poradenství a pomoci žadatelům o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče; poskytování poradenské pomoci fyzickým osobám vhodným stát se osvojiteli nebo pěstouny a osvojitelům nebo pěstounům v souvislosti s osvojením dítěte nebo svěřením dítěte do pěstounské péče; poskytování výchovné a poradenské péče osobě pečující, s níž pověřená osoba uzavřela dohodu o výkonu pěstounské péče.

Hlavní činnost organizace

- Komplexní péče o děti zpravidla do předškolního věku ve zdravotní a sociální tísní (příjem dětí včetně matek)
- Péče o děti s vrozenými vadami, tělesně a mentálně postižené, které vyžadují ústavní péči (příjem dětí včetně matek)
- Zdravotní a vývojová diagnostika dětí k přijetí do náhradní rodinné péče
- Doléčovací a rekondiční pobyty pro chronicky nemocné děti

- Odborná poradenská pomoc rodinám
- Péče o děti vyžadující okamžitou pomoc
- Poskytování odlehčovacích služeb formou pobytové či terénní zdravotní služby
- Odborná podpora a služby péče o ohrožené děti a rodiny
- Vzdělávání a osvětová činnost v oblasti péče o ohrožené děti a rodiny
- Poskytování odborné podpory nestátním neziskovým organizacím
- Doprovázení pěstounských rodin

Činnost organizace je zajištěna **ve dvou objektech**; v budově **Na Chmelnicích** pečujeme o děti přijaté ze zdravotní indikace. V budově **v Partyzánské ulici** poskytujeme dočasný domov a zdravotní péči zejména dětem přijatým ze sociální indikace. Péče je individuální, formou rodinných buněk se zohledněním sourozeneckých vazeb.

Děti ze sociální indikace, velmi často sourozenecké skupiny, jsou přijímány do **Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc**.

Přehled jednotlivých služeb v roce 2023

Dětské centrum Na Chmelnicích

Lůžková péče – celkem 38 lůžek

- Dlouhodobá či následná lůžková péče pro děti se zdravotním postižením či závažnou chronickou nemocí
- Odlehčovací péče pro rodiny pečující o děti s postižením
- Péče paliativní (zlepšení kvality života dětí s život ohrožujícím či limitujícím onemocněním)
- Závčkový pobyt pro matky či jiné pečující osoby a diagnosticko-terapeutický pobyt (zdravotně rizikové dítě x zdravotně riziková matka)

Péče ambulantní

- Odborné poradenství – rodiny vlastní, náhradní, osoby pečující
- Ambulantní závčvik v péči, rehabilitaci
- Zdravotní a vývojová diagnostika dětí umístěných v přechodné pěstounské péči

Péče terénní

- Ošetřovatelská péče ve vlastním sociálním prostředí
- Rehabilitační péče ve vlastním sociálním prostředí

Zařízení se v souladu se stávající legislativou orientuje na pomoc dětem zdravotně znevýhodněným, dětem se speciálními zdravotními potřebami, dětem s postižením, dětem týraným, zanedbávaným, zneužívaným i dětem s životem limitujícím onemocněním.

Dětské centrum Partyzánská

V roce 2023 pobývaly v zařízení děti v režimu DC a děti přijaté k okamžité pomoci.

O děti je pečováno ve čtyřech rodinných buňkách, provoz je oddělen od činnosti DC.

V rámci okamžité pomoci jsou přijímány především sourozenecké skupiny, které se nepodařilo umístit do přechodné pěstounské péče. Zákon striktně určuje podmínky, za nichž lze děti přijmout a limituje dobu pobytu. Současně ale umožňuje přijetí i na základě soudního rozhodnutí a byl navýšen státní příspěvek na pobyt dítěte.

Celková kapacita DC Partyzánská byla v roce 2023 plánovaná pro 22 dětí. Děti umístěných v režimu okamžité pomoci bylo méně než plánovaná kapacita – viz zpráva o činnosti ZDVOP. Větší počet dětí pobýval v zařízení na základě dříve nařízené ústavní výchovy v režimu zdravotní služby dětského centra. Jedná se o děti převážně se specifickými potřebami, které se nedaří umístit do náhradní rodinné péče a sourozenecké skupiny.

Další služby sociální dle platného pověření

- Podíl na přípravě žadatelů o náhradní rodinnou péči
- Doprovázení pěstounských rodin – uzavírání dohod o výkonu pěstounské péče
- Odborné poradenství a pomoc žadatelům o náhradní rodinnou péči, osvojitelům, pěstounům

Zaměstnanci dětského centra

Počet zaměstnanců	fyzické osoby	přepočet ÚV
	81	76,374
Odborný personál	60	56,374
ředitelka	1	1
sestra u lůžka	38	37
sestra specialista	5	4,625
sestra ve vedoucí funkci	3	3
lékařky	3	3
psycholog	1	1
terapeut	1	0,75
ergoterapeut	1	0,5
vychovatelka	1	0,625
sociální pracovnice	3	2,75
fyzioterapeut	3	2,124
Provozní zaměstnanci	21	20
ekonom, účetní	2	1,5
provozní	2	2
řidič, údržbář	2	2
pradleny	4	3,75
švadlena	1	1
kuchařky	3	2,75
uklízečka	7	7

V organizaci pracuje **60** odborných pracovníků (převážná část se středním či vyšším odborným vzděláním, 14 s vysokoškolským vzděláním). Jedná se o dětské sestry, praktické sestry, fyzioterapeutky, nutriční terapeutku, dětské lékařky, psycholožku. Nedílnou součástí odborného týmu jsou sociální pracovnice, pedagogický personál, herní terapeutka, rodinná terapeutka, ergoterapeutka. Logopedka, muzikoterapeut, cvičitelka dětí a masérka poskytují služby na dohodu. Technické a provozní zázemí je zajištěno dalším personálem (ekonomka, provozní, skladnice, kuchařky, pradleny, uklízečky, řidič, údržbář). Ve **ŠNEČKU** o děti pečují jako tety nejen zdravotnice, ale i pracovnice v přímé péči (pracovnice v sociálních službách).

Dětské centrum Plzeň, příspěvková organizace VÝSLEDOVKA za období 1.1.2023-31.12.2023	Zdroj VÝNOS	čerpání NÁKLAD
HZ - zřizovatel	70 632	66 461
HZ - Úřad práce - Rodinné přídavky pro klienty	399	
HZ - konzultace KÚ PK	150	
HZ - výživné od zákonných zástupců	219	
HZ - výživné od zákonných zástupců/penále a pokuty, vyřazení	57	
HZ - příspěvek na zaopatření od zákonných zástupců	426	
HZ - PnZ ubytovaný doprovod	116	
HZ - PnZ odlehčovací pobyt	2	
HZ - PnZ/penále a pokuty		
Ostatní příležitostné výnosy (nájem domečku - ubytování)	1	
HZ - čerpání fondu investic na opravy		
HZ - čerpání rezervního fondu / darů	303	303
HZ - čerpání FKSP	2	2
HZ - veřejné sbírky	50	50
ZDVOP účelový příspěvek od zřizovatele	20	20
ZDVOP Šneček dotace z KÚ	1 480	6 598
ZDVOP Šneček - rodinné přídavky pro klienty	39	
ZDVOP Šneček - příspěvek na pobyt od zákon.zástupců	4	
ZDVOP Šneček - příspěvek na pobyt od zákon.zástupců/penále		
Úřad práce soc-právní ochrana dětí / doprovázení	767	767
Nadace ČEZ Pomáhej pohybem	100	100
Úroky z bankovních účtů (KB) a termín.vkladů(RB)	405	
Věcné dary	509	509
Obrat za období 2023	75 681	74 811
Výsledek hospodaření - ZISK 2023		870

Částky jsou uvedené v tis. Kč

Odborná činnost

Dětské centrum je zdravotnické zařízení, které poskytuje komplexní péči dětem se speciálními zdravotními potřebami a dětem sociálně znevýhodněným. Do režimu DC přijímáme od 1.1.2022 děti, jejichž zdravotní stav vyžaduje poskytování zdravotní péče ve formě lůžkové péče. Jedná se o péči diagnostickou, léčebně preventivní, léčebně rehabilitační, dispenzární, ošetrovatelskou, výchovnou, psychologickou a sociální. Zdravotní a zdravotně-sociální důvody přijetí jednoznačně převažují nad důvody čistě sociálními. Poskytujeme i náročnou ošetrovatelskou péči dětem s nejtěžším zdravotním postižením (vrozené vady, závažná neurologická postižení). Děti jsou přijímány na žádost rodičů (nezvládnutí péče v domácím prostředí, odlehčovací péče), ev. se jedná o děti přijímané na základě soudního rozhodnutí především při podezření na týrání, těžké zanedbávání či zneužívání. Tyto děti vyžadují intervenci psychologa, terapeuta dlouhodobou rehabilitaci.

Děti ze sociální indikace vyžadující okamžitou pomoc nachází útočiště v našem ŠNEČKU. Další činností zařízení je cílená práce s matkami. Jde o matky z rizikového sociálního prostředí, s různými typy závislostí, chronickým onemocněním, ale i o matky nezletilé,

nezkušené, často bez širšího rodinného zázemí. Umožňujeme jim zácvk v péči a dočasný pobyt do vyřešení situace. Stále častěji jsme nuceni pracovat s matkami, jejichž problémem je závislost na návykových látkách. Často jsou děti přijaté do našeho zařízení ohroženy drogovou či alkoholovou závislostí matky, včetně rizika přenosu hepatitid B, C, HIV a dalších pohlavně přenosných chorob.

Zvyšuje se i počet přijímaných maminek s psychiatrickou diagnózou. Pomáháme jim zvládat novou situaci – narození dítěte. Budoucím adoptivním maminkám a pěstounkám umožňujeme adaptaci a zapracování, nejčastěji ambulantní formou.

Velká část dětí odchází z naší péče do rodiny (vlastní, širší příbuzenské či náhradní), do následných zařízení sociálních či školských nebylo přeloženo žádné dítě.

Celkově se zvyšuje počet dětí s postižením, chronickým onemocněním či speciálními potřebami (vývojové opoždění, poruchy chování), které vyžadují naši péči déle a zřídka se daří je umístit do rodin.

Znepokojující skutečností je, že trvá nedostatek dlouhodobých pěstounských rodin a že pro určitou skupinu dětí, nejčastěji odlišného etnika či zdravotně znevýhodněné se nedaří dlouhodobě najít náhradní rodinu.

Statistika za rok 2023

Přijaté děti celkem:		41
důvody:	zdravotní:	14
	zdravotně-sociální:	15
	sociální:	12
právní podklad:	žádost rodičů:	14
	soudní rozhodnutí:	27

Propuštěné děti:		35
do vlastní rodiny:		16
do osvojení:		1
NRP jiná (nejčastěji pěstounská péče):		18
Dětský domov:		0
Domov pro osoby s postižením:		0
Úmrtí (těžké zdravotní postižení):		0

Děti se speciálními potřebami k 31.12.21		35
Postižení tělesné, mentální, smyslové, kombinované:		13
Chronicky nemocné:		10
Děti matek se závislostí:		12
Týrané:		13

Pobyt matek s dětmi

V roce 2023 jsme přijali na zácvkový či diagnostiko-terapeutický pobyt **14 matek** a další maminky pobývaly v zařízení formou denního pobytu. Jednalo se o maminky s rizikovou anamnézou zdravotní či sociální (závislost na návykových látkách, psychiatrické onemocnění, omezení svéprávnosti). Dále to byly maminky, které potřebovaly zácvk v péči z důvodů nepříznivého zdravotního stavu dítěte.

S další desítkou rodin jsme pracovali v rámci adaptace před náhradní rodinnou péčí. K pobytu rodin ze vzdálenějších lokalit byla využita rodinná buňka ve zrekonstruovaném rodinném domku v areálu Na Chmelnicích.

Poradenská péče

Poradna náhradní rodinné péče poskytuje převážně osvojitelům a pěstounům poradenství v oblasti psychologické, zdravotní, výchovné a sociální. Dva dny v týdnu (pondělí, pátek) ev. individuálně dle domluvy nabízíme setkání rodin s našimi odborníky a dále nabízíme telefonickou či e-mailovou komunikaci.

Poradenství pro rodiny s dětmi ve svízelné životní situaci je poskytováno individuálně lékařem, psycholožkou, rodinnou terapeutkou a sociálními pracovnicemi.

Příprava žadatelů NRP

Odborníci ze zařízení se podílí na přípravě budoucích osvojitelů a pěstounů ve spolupráci s pověřeným zařízením – Centrem sociálních služeb v Domažlicích. V roce 2023 bylo realizováno 5 víkendových setkání po 16 ti hodinách. Žadatelům o přechodnou pěstounskou péči je věnováno dalších 15 hodin nad rámec základní přípravy. Žadatelům se věnují dvě lékařky, psycholožka a sociální pracovnice.

Spolupráce s pěstouny na přechodnou dobu

Na základě poptávky krajského úřadu realizujeme ambulantní formou **zdravotní a vývojovou diagnostiku** dětí umístěných u přechodných pěstounů před realizací náhradní rodinné péče. Lékařka a psycholožka centra spolupracuje s přechodnými pěstounkami, sociálními pracovnicemi, doprovázejícími organizacemi, krajským úřadem. Vyšetření jsou zajištěna v centru či ve spolupráci s praktickými dětskými lékaři; odborná vyšetření jsou koordinována se specialisty. V roce 2023 jsme zajistili kompletní zdravotní a vývojovou diagnostiku pro 40 dětí. Zprávy slouží jako podklad při umísťování dětí do náhradní rodinné péče. Odborníci z centra se zúčastní pravidelně případových konferencí a mohou tak výsledky vyšetření osobně interpretovat a následně informovat žadatele o náhradní rodinnou péči. V 1.pololetí roku jsme spolupracovali s 34 přechodnými pěstounkami (9 mimo kraj) a zajistili kompletní diagnostiku u 24 dětí, rehabilitaci u 7 dětí, Ve 2.pololetí jsme spolupracovali s 28 přechodnými pěstounkami (2 mimo kraj) a zajistili kompletní diagnostiku u 21 dětí a rehabilitaci pro 13 dětí. Telefonické a osobní konzultace nad rámec diagnostiky se týkaly konzultace zdravotního stavu, psychologického poradenství, podpory odborných kompetencí pěstounky, osobní podpory, doprovázení pěstounky v hraničních situacích, návštěva pěstounky a dítěte v domácím prostředí).

Doprovázení pěstounských rodin

Na základě pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí je naše zařízení oprávněno uzavírat **Dohody o výkonu pěstounské péče** a čerpat na tuto činnost státní příspěvek. Byl vytvořen tým složený ze tří klíčových pracovníků (sociální pracovnice) a psycholožky.

V tomto roce jsme doprovázeli 13 pěstounských rodin, které pečovali o 1 nebo 2 děti ve věkovém rozmezí od roka do dvanácti let. Pěstounským rodinám bylo na základě individuálních vzdělávacích plánů zajištěno vzdělávání formou:

- kulatých stolů a seminářů zaměřených na vývojovou psychologii, psychoterapeutickou a zdravotní problematiku dětí svěřených do NRP, zvyšování rodičovských kompetencí, které jsme uspořádali ve dnech 10.3.2023, 21.4.2023, 19.6.2023, 6.10.2023, 8.12.2023.
- e-learningových kurzů

Pěstounské rodiny preferovali vzdělávání formou kulatých stolů nebo seminářů doplněné o možnost sdílení společných témat s ostatními náhradními rodiči.

V rámci doprovázení jsme poskytli pěstounským rodinám příspěvek na odlehčovací péči trvající 14 kalendářních dnů. Doprovázení pěstouni tuto formu pomoci využili především pro částečnou úhradu příměstských nebo pobytových letních táborů.

Projekty

Dobrovolnictví

V rámci dobrovolnického projektu spolupracujeme s Dobrovolnickým a mezigeneračním centrem TOTEM, který nám zajišťuje prověřování a pojištění dobrovolníků. V tomto roce k nám docházelo pravidelně 5 dobrovolníků především z řad studentů.

Spolupráce s Centrem protidrogové prevence a terapie, Pointem 14, spolkem Ulice je pomoc ženám – matkám ohroženým závislostí na návykových látkách (především drogy). Nabízíme přijetí matky, podporu rodičovských kompetencí, zapracování v péči. Následně po proběhlé detoxikační léčbě (na klinickém pracovišti) může matka odejít na komunitní léčbu, kde celodenně o své dítě pečuje. Stále častěji se ale setkáváme s takovým řešením, že maminka na základě zakázky opatrovníka dochází na ambulantní terapii a poté odchází i s dítětem do azylového či privátního bydlení. Zpětnou vazbu zpravidla nemáme a můžeme jen odhadovat, jaká je úspěšnost jednotlivých případů při tomto postupu.

V rámci zkvalitnění péče o naše děti probíhala pravidelně na obou střediscích **muzikoterapie**. Zaznamenáváme velmi pozitivní reakce na hudbu i u kojenců a dětí s postižením. Do týmu byla přijata **herní terapeutka**, která pracuje převážně s většími dětmi. I v letošním roce probíhala **hippoterapie** a **canisterapie** a pokračoval v našem zařízení projekt „**Něžná náruč**“. Garantem je lektorka a terapeutka, která využívá prvky kojenecké masáže, bazální stimulace, vlídné komunikační a ošetrovatelské techniky. Vhodně tak doplňuje činnost našich fyzioterapeutek. V projektu jsou zařazeny především děti s rizikovou zdravotní anamnézou a s postižením. Dále probíhalo **cvičení** dětí v DC Partyzánská a cvičení kojenců a mladších batolat Na Chmelnicích; s dětmi cvičila zkušená lektorka. Věnovali jsme se i **plavání kojenců a batolat**. Pohyb ve vodě má příznivý vliv na psychomotorický vývoj dětí. Využívali jsme vaničky a bazének, starší děti navštěvovaly dle možností plavecký bazén.

Ozdravný pobyt dětí v Kašperských Horách proběhl ve dvou termínech na jaře a na podzim. Každého termínu se zúčastnilo 10 dětí se svými tetami. Pobyt zlepšuje zdravotní stav i vývoj dětí. Při individuální péči (1 teta pečuje o 2 děti) získávají řadu nových podnětů. Pobyt je dlouhodobě hrazen z finančních prostředků dárců – veřejná sbírka formou kasiček, dofinancován z provozních prostředků organizace.

Dvě holčičky z DC v Partyzánské navštěvovaly speciální školu a tři děti v rámci povinné předškolní docházky navštěvovaly školku.

Děti v DC Partyzánská trávily hodně času na zahradě, pečovaly o rostlinky, přespávaly v nově postaveném týpí, hledaly velikonočního zajíčka. Slavily svátky, narozeniny s překvapením, fungoval kroužek vaření, pečení perníčků, malování. Na výlet opět vyrazily do Techmanie, záchranné stanice živočichů, pěšky do přírody v okolí Plzně, na divadelní představení.

Pro návštěvy si děti nacvičily pohádkovou scénku, tanečky, písničky. Děti také hodně sportovaly – boby, kolo, plavání.

Řada aktivit probíhala i v DC Na Chmelnicích, důraz byl kladen především na individuální hru a co nejčastější pobyt dětí na čerstvém vzduchu. Hojně byla využívána zahrada, hřiště, přilehlý park a blízká zoologická zahrada. Třikrát k nám i v tomto roce zavítalo kočovné dětské divadlo.

Investiční akce

V budově na Chmelnicích byla zrekonstruována EPS – elektrická požární signalizace. Stávající ústředna již nevyhovovala. Firma Hitel s.r.o. byla vybrána v rámci veřejné soutěže a zakázka byla realizována ve druhém pololetí, náklady činily 487.267,- Kč.

V budově v Partyzánská v prvním patře byla zrekonstruována pracovna sociálních pracovníků. Vzniklo tak bezpečné a příjemné prostředí pro rehabilitaci, zdravotní cvičení i volný pohyb dětí. Projekt pod názvem „Cvičením ke zdravému vývoji našich dětí“ byl podpořen Nadací ČEZ v částce 100.000 Kč., zbývajících 105.000 Kč. jsme získali z dárcovského účtu organizace.

Na zahradě v Partyzánské byl pořízen nový zahradní domek pro úschovu kol, koloběžek a dětských kočárků. Domek v částce 45.000 Kč. byl zakoupen díky finanční podpoře ÚMO 4, našeho dlouholetého podporovatele.

Další investiční akcí byla výměna kuchyňské linky na rodinné buňce „Žlutásků“ v Partyzánské.

Prezentační a charitativní akce

Činnost organizace s důrazem na nově nabízené služby byla prezentována na veřejných i odborných akcích. V únoru a květnu při vernisáži výstavy spojené se křtem Knihy o zvířatech 7 autorky Dany Raunerové (Plzeňská radnice, výstavní síň Třemošná, výstavní síň Roudná), V dubnu v rámci leteckého dne „Den ve vzduchu“ v Plasích za účasti našeho generálního sponzora firmy OMEXOM, při návštěvě Terezy Maxové a její nadace v dětském centru v březnu. V létě proběhla vernisáž amatérského fotografa přírody Jindřicha Sýkory v zámku v Žihobcích s podporou našeho zařízení.

Mikulášské setkání spojené s prezentací a veřejnou sbírkou proběhlo v nových prostorách Lékařské fakulty UK, bylo organizováno studenty.

10.11. se konal benefiční koncert v Masných Krámech.

17.12. proběhl benefiční koncert a vánoční jarmark Luteránské školy a současně se konal v pořadí již třináctý adventní benefiční koncert hudebního sdružení Trio classic na Vyšehradě. Další akce ve prospěch zařízení byly: „Ruce dopraváků dětem“- dobročinná aukce zaměstnanců Dopravních podniků, sbírka zaměstnanců firmy Konplant a Harley Davidson. „Stromy splněných přání“ proběhly v obchodním centru Tesco na Borech a v hypermarketu Tesco na Rokycanské třídě.

Dary finanční v roce 2023 činily 310.675,- Kč., dary věcné 151.781,- Kč.

Seznam dárců je umístěn na webu organizace. Všem srdečně děkujeme!

V Plzni dne 24.6.2023

MUDr. Jana Tytlová
ředitelka

www.detskecentrum.plzen.cz